

Notat til statsrevisorerne i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 2/03 om Integrationsministeriets opgavevaretagelse i forbindelse med integrationsindsatsen

Integrationsministerens redegørelse af 5. december 2003

1. Integrationsministerens redegørelse af 5. december 2003 er struktureret efter statsrevisorernes bemærkninger til ovennævnte beretning. Endvidere indeholder ministerens redegørelse i overensstemmelse med statsrevisorernes ønske en kort beskrivelse af, hvordan integrationsindsatsen forløber.
2. Indledningsvis skal jeg bemærke, at ministeren ikke kommenterer statsrevisorernes bemærkning om, at ministeren har en almindelig pligt til at følge, om hensigten med lovgivningen opfyldes. Jeg forudsætter, at ministeren er enig med statsrevisorerne herom.
3. Integrationsministeren har redegjort for en række forhold, der også er beskrevet i beretningen. Jeg har nedenfor gennemgået, hvilke nye oplysninger ministeren giver i

sin redegørelse i forhold til de 5 punkter, som statsrevisorerne fremhæver i deres bemærkninger.

Ad 1) At Integrationsministeriet samlet set har tilrettelagt udbetaling og kontrol med refusion og tilskud til kommunerne på en tilfredsstillende måde

4. Integrationsministeren har ingen kommentarer til dette punkt. Der er her heller ikke behov for, at ministeren tager væsentlige nye initiativer. Det fremgik således allerede af beretningen, at Integrationsministeriet var enig med Rigsrevisionen i, at det var hensigtsmæssigt at supplere den løbende gennemgang af revisors revisionsberetninger med årligt at iværksætte revision af skiftende temaer. Ministeriet havde allerede i et vist omfang gennemført sådanne temarevisioner.

Ad 2) At Integrationsministeriet har opbygget en database, som giver en lang række oplysninger om integrationsindsatsen i kommunerne – og at disse data kan gøres mere præcise, systematiske og aktuelle

5. Integrationsministeren har givet en række oplysninger til dette punkt. Følgende oplysninger er nye i forhold til beretningen:

- at ministeriet sammen med Udlændingestyrelsen og Danmarks Statistik har arbejdet med at forbedre registreringen, så de udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, entydigt kan afgrænses i statistiske analyser,
- at en arbejdsgruppe nedsat i august 2003 skal udvikle et målesystem, som skal sikre ministeriet aktuel og sammenhængende viden om integrationsindsatsens aktiviteter og effekter,
- at ministeriet vil søge at sikre mere aktuelle data ved at opdatere Danskundervisningsdatabasen 4 gange årligt i stedet for 2,
- at oplysningerne om danskundervisningsområdet vil blive samlet ét sted, som Rigsrevisionen anbefaler i beretningens pkt. 99,
- at ministeriet vil inddrage data fra AMFORA-statistikken og den sammenhængende socialstatistik i sit datagrundlag.

6. Ud over ovenstående giver ministeren en række oplysninger om ministeriets Udlændingedatabase. Disse oplysninger fremgår allerede af beretningens kap. VI.B.

Endvidere oplyser ministeren, at ministeriet fremover vil inddrage data fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-register om indkomsterstøttede ydelser. Denne oplysning fremgår allerede af beretningens pkt. 106.

7. Sammenfattende finder jeg det tilfredsstillende, at ministeren har taget initiativ til på flere punkter at forbedre ministeriets datagrundlag.

Jeg vil følge resultaterne af ministeriets arbejde med at forbedre registreringen, så de udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, entydigt kan afgrænses i statistiske analyser.

Jeg vil også følge, med hvilket resultat ministeriet udvikler et målesystem, som skal sikre ministeriet aktuel og sammenhængende viden om integrationsindsatsens aktiviteter og effekter.

Ad 3) og 4) At Integrationsministeriet foretager mange ad hoc-undersøgelser, som analyserer relevante problemstillinger, og ved en gentagelse af ad hoc-undersøgelserne kunne få mere systematiske og sammenlignelige oplysninger om aktiviteterne – som løbende kunne belyse, om hensigten med loven opfyldes

8. Det fremgår af ministerens redegørelse, at ministeren finder det relevant at gentage den evaluering af kommunernes implementering af integrationsloven, som blev gennemført første gang i 2000. Ministeriet vil derfor primo 2004 iværksætte en ny evaluering af kommunernes integrationsindsats.

Det fremgår allerede af beretningens pkt. 112, at ministeriet planlagde at gentage fx den evaluering af integrationsloven, der blev gennemført i 2000. Dette fandt Rigsrevisionen som et første skridt tilfredsstillende.

9. Det fremgår ikke af ministerens redegørelse, om ministeren har taget yderligere initiativer, der kan bidrage til at systematisere ministeriets ad hoc-undersøgelser, så de kan sammenlignes over tid.

Da det fortsat er min opfattelse, at ministeriet kan forbedre sit styringsgrundlag ved at systematisere sine ad hoc-undersøgelser, vil jeg følge, om ministeriet tager yderligere initiativer hertil.

Ad 5) At Integrationsministeriet ikke i tilstrækkeligt omfang har undersøgt, om integrationslovens formål indfries

10. Integrationsministeren oplyser i sin redegørelse om en allerede igangsat effektmåling af kommunernes integrationsindsats. Denne effektmåling er beskrevet i beretningens pkt. 123-125, jf. nedenfor i pkt. 15.

11. Integrationsministeren oplyser endvidere – som beskrevet ovenfor i pkt. 5 – at ministeriet har taget initiativ til at udvikle det statistiske grundlag for analyser af integrationsindsatsen og til at undersøge kommunernes integrationsindsats.

12. Ministeren oplyser, at det fremgår af beretningen, at der ikke er foretaget en konkretisering og måling af alle de områder, der er anført i integrationslovens formålsbestemmelse.

Ministeren henviser til, at det fremgår af formålsbestemmelsen i integrationsloven, at integrationsindsatsen skal ”bidrage til, at nyankomne udlændinge sikres mulighed for deltagelse på lige fod med andre borgere i samfundets politiske, økonomiske, arbejdsmæssige, sociale, religiøse og kulturelle liv” og skal ”bibringe den enkelte udlænding en forståelse for det danske samfunds grundlæggende værdier og normer”.

Ministeren oplyser, at der i forhold til integrationslovens sigte navnlig har været fokus på de mere hårde integrationsmål, som fx graden af beskæftigelse, flytning, danskuddannelse og sociale ydelser.

Ministeren er imidlertid enig i, at der også bør foretages en opfølgning på de bredere mål – som fx deltagelse i samfundslivet.

13. Ministeren oplyser dog, at en måling på disse områder rummer en række metodiske problemer, og at det ud fra integrationsloven og forarbejderne hertil kan være vanskeligt at konkretisere disse brede målsætninger.

Ministeriet vil derfor udbyde en undersøgelse, som har til formål at opbygge en metode til løbende at måle, om hver af integrationslovens brede målsætninger opfyldes.

Metoden kan ifølge ministeren som udgangspunkt omfatte en måling af udlændinges deltagelse i foreningsliv, herunder sportsklubber, lokale arrangementer, det politiske liv (såvel lokalt som på landsplan) og det generelle kendskab til det danske samfund.

14. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeren nu vil tage initiativer til at måle, om hver af integrationslovens brede målsætninger opfyldes.

Jeg vil følge dette arbejde.

En kort beskrivelse af, hvordan integrationsindsatsen forløber

15. Integrationsministerens korte beskrivelse af, hvordan integrationsindsatsen forløber, indeholder først en afrapportering af de første resultater af ministeriets effektmålingsprojekt. Projektet er også beskrevet i beretningens pkt. 123-125.

Det fremgår af beretningens pkt. 125, at effektmålingsprojektet ikke vil kunne vise, om lovens formål om selvforsørgelse samt deltagelse i og forståelse for det danske samfund bliver opnået. Projektet vil ifølge beretningens pkt. 125 alene omtrentligt kunne angive, hvor mange der bliver selvforsørgende (i form af beskæftigelse), mens projektet ikke omfatter de 2 øvrige formål med loven. Rigsrevisionen fandt, at ministeriet burde inddrage lovens formål i sine undersøgelser, hvilket forudsætter, at lovens formål konkretiseres.

16. Dernæst indeholder beskrivelsen en aktuel status for antallet af personer under integrationsloven.

Det fremgår af de anvendte tabeller, at der er tale om beregnede og skønnede tal.

17. Endelig indeholder beskrivelsen en gennemgang af en række evalueringer (ad hoc-undersøgelser), som Integrationsministeriet i perioden 1999-2002 har iværksat. Beskrivelsen er vedlagt et bilag, som er identisk med første del af beretningens bilag 1. Integrationsministeriets ad hoc-undersøgelser er behandlet i beretningens kap. VI.C.

18. Det er min opfattelse, at ministerens forløbsbeskrivelse på korrekt vis redegør for en række aktiviteter, der indgår i integrationsindsatsen, og den statistik, der foreligger herom. Der er i sagens natur ikke mange nye oplysninger om integrationsindsatsens forløb i forhold til, hvad der var kendt, da beretningen blev afgivet til statsrevisorerne i oktober 2003.

Ministerens beskrivelse indeholder ingen vurdering af, om integrationslovens formål indfries. Sådanne undersøgelser vil først på et senere tidspunkt blive udbudt og gennemført, jf. foran i pkt. 13.

Sammenfatning

19. Sammenfattende er det min opfattelse, at ministerens redegørelse er tilfredsstillende. Jeg forudsætter herved, at ministeren er enig med statsrevisorerne i, at ministeren har en almindelig pligt til at følge, om hensigten med lovgivningen opfyldes.

20. Jeg vil fortsat følge:

- resultaterne af ministeriets arbejde med at forbedre registreringen, så de udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, entydigt kan afgrænses i statistiske analyser,
- med hvilket resultat ministeriet udvikler et målesystem, som skal sikre ministeriet aktuel og sammenhængende viden om integrationsindsatsens aktiviteter og effekter,
- om Integrationsministeriet tager yderligere initiativer til at systematisere sine ad hoc-undersøgelser,
- Integrationsministeriets videre arbejde med at måle, om hver af integrationslovens brede målsætninger opfyldes.

21. Jeg forudsætter, at ministerens initiativer er gennemført inden udgangen af 2005. Jeg vil til den tid ved et notat orientere statsrevisorerne herom.

Henrik Otbo